

The relationship between artificial intelligence adoption and on job satisfaction of Phetchabun Primary Educational Service Area 2

Nuttapol Mekkluen^{1*} and Tipparat Sittiwong¹

¹ Faculty of Education, Naresuan University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: nuttapolm66@nu.ac.th

ABSTRACT

This research aimed to study (1) the acceptance of artificial intelligence technology in educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Phetchabun, (2) job satisfaction in educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Phetchabun, and (3) the relationship between the acceptance of artificial intelligence technology and job satisfaction in educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Phetchabun. The sample consisted of 302 educational institution administrators and teachers under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Phetchabun, consisting of 28 educational institution administrators and 274 teachers. The sample size was determined from a ready-made table by Krejci and Morgan. The sample was obtained by stratified random sampling according to the population proportion and the size of the educational institution. The data collection tool was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, reliability, and Pearson's product moment correlation coefficient. The result of the study found that: 1) the study on the acceptance of the use of artificial intelligence technology in educational institutions were at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was attitude towards usage behavior, and the aspect with the lowest average value was the environment supporting the use of technology. 2) The results of the study on the satisfaction with work in educational institutions were at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average value was the desire to be a member of society, and the aspect with the lowest average value was physical needs. 3) The results of the study on the relationship between the acceptance of the use of artificial intelligence technology and satisfaction with work in educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area 2, Phetchabun, found that overall, there was a positive relationship.

Keywords: Artificial Intelligence Adoption, On Job Satisfaction, School Administrators, Teachers

ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ณัฐพล เมฆเคลื่อน^{1*} และ ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์¹

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: nuttapolm66@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 (2) ความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 จำนวน 302 คน ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูจำนวน 274 คน กำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนประชากร ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเชื่อมั่น และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า 1) การศึกษาการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการใช้งาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยี 2) ผลการศึกษาความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความต้องการเป็นสมาชิกของสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านความต้องการทางกายภาพ 3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การยอมรับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์, ความพึงพอใจในการทำงาน, ผู้บริหารสถานศึกษา, ครู

© 2025 JAE: Journal of Applied Education

บทนำ

โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง และเทคโนโลยีถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยเฉพาะ “เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์” (AI) ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมดำเนินชีวิตของมนุษย์ การไม่เรียนรู้เกี่ยวกับ AI อาจส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตในอนาคต เนื่องจาก AI จะมีบทบาทในการช่วยคิดและทำงาน ทำให้การจัดการชีวิตประจำวันง่ายขึ้น ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐต่างตระหนักถึงความสำคัญของ AI ในการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของภาครัฐ หลายประเทศเริ่มนำ AI มาใช้ในการพัฒนาบริการและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ขณะที่ประเทศไทยเริ่มมีการนำ AI มาใช้บ้าง แต่ยังไม่แพร่หลาย ดังนั้น การทำความเข้าใจเกี่ยวกับ AI ในภาครัฐไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อสร้างแนวคิดใหม่ในการพัฒนาบริการและยกระดับการทำงานให้ตรงกับความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล, 2563)

การยอมรับสิ่งใหม่เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาทางสังคม โดยแต่ละบุคคลมีความสามารถและระดับการยอมรับนวัตกรรมที่แตกต่างกัน ความเข้าใจในจิตวิทยานี้มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของนวัตกรรม ทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมแบ่งพฤติกรรมของบุคคลออกเป็น 5 กลุ่ม ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการยอมรับนวัตกรรมมักเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่ใช่ในคราวเดียว กระบวนการยอมรับนวัตกรรมประกอบด้วยขั้นตอนที่ต่อเนื่อง เริ่มจากการรับรู้ถึงนวัตกรรมที่ตรงกับความสนใจของผู้บริโภค ตามด้วยการตัดสินใจทดลองใช้ และสุดท้ายคือการตัดสินใจว่าจะยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมนั้น การตัดสินใจนี้มีความสำคัญต่อความสำเร็จของนวัตกรรมในตลาด (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2561) นวัตกรรมใหม่มีผลกระทบต่อรูปแบบการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ หัวหน้าหน่วยงานสามารถลดผลกระทบดังนี้ 1) การให้ความรู้และการสื่อสาร คือ หน่วยงานควรให้ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงาน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยลดความเครียดของพนักงานในช่วงเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยี 2) การวางแผนพัฒนาทักษะ คือ ผู้นำด้านเทคโนโลยีควรประสานงานกับฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในการวางแผน Re-Skill และ Up-Skill ให้ตรงตามแนวโน้มของงานในอนาคต 3) การสนับสนุนจากฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ คือ ผู้บริหารควรกระตุ้นให้พนักงานพัฒนาทักษะใหม่ ๆ และสร้างแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี แม้ฝ่าย IT จะนำเสนอเทคโนโลยีใหม่ ๆ แต่บุคลากรยังต้องมีความรู้พื้นฐานในการใช้งาน วิสัยทัศน์ของผู้บริหารระดับสูงจึงมีความสำคัญในการมองเห็นคุณค่าของการใช้เทคโนโลยีในการเปลี่ยนแปลงองค์กรให้ประสบความสำเร็จ (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล, 2563) ดังนั้น ความพึงพอใจในการทำงานจึงมีความสำคัญในการจูงใจบุคลากรให้ยอมรับต่อเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่ออำนวยความสะดวก เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ก้าวหน้า และประสบความสำเร็จ

ความพึงพอใจในการทำงานเป็นประเด็นสำคัญในวงการวิชาการและการจัดการองค์กร เนื่องจากมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน ความสุขของพนักงาน และความสำเร็จขององค์กร ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ รวมถึงสิ่งแวดล้อมการทำงาน การบริหารจัดการ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน โอกาสในการพัฒนาอาชีพ และผลตอบแทนที่ได้รับ ในบริบทของสถานศึกษานั้น ความพึงพอใจของครูและบุคลากรมีผลกระทบต่อความสำเร็จของนักเรียนและความเป็นอยู่ที่ดีขององค์กร การที่ครูรู้สึกว่าการงานของตนมีคุณค่า การให้รางวัลและการยอมรับผลงาน การสนับสนุนการพัฒนาทักษะ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบาย ช่วยเพิ่มความรู้สึกเป็นเจ้าของและความพึงพอใจในการทำงาน การบริหารทรัพยากรบุคคลที่ดีมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเลือกสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและการพัฒนาบุคลากรให้ทันสมัย เป็นปัจจัยสำคัญในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย แม้หน่วยงานราชการจะไม่มีการแข่งขันเหมือนองค์กรธุรกิจ แต่การมีบุคลากรที่มีความรู้ ความรักในงาน และความจงรักภักดี เป็นสิ่งจำเป็นในการขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (พิชชาพร ดีชู และชินโสณวิสิฐนิจิกิจา, 2565)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ได้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) สำหรับปีงบประมาณ 2567 เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ เชี่ยวชาญ และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ พร้อมทั้งสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ผ่านการดำเนินงานภายใต้แนวคิด STRONG 3Q+ โดยเฉพาะการพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2, 2567) บุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูจึงต้องขับเคลื่อนสถานศึกษาตามกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 จำเป็นต้องมีการยอมรับเทคโนโลยีซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความที่สนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารในการวางแผน และกำหนดนโยบายในการพัฒนาบุคลากรให้มีความพึงพอใจในการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาช่วยอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 117 สถานศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 128 คน ครู 1,267 คน รวมทั้งสิ้น 1,395 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 302 คน ประกอบไปด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28 คน และครูจำนวน 274 คน กำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนประชากร ตามขนาดสถานศึกษา จำนวน 4 ขนาด ประกอบด้วย สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ กำหนดกรอบแนวคิด และกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.67 – 1.00

4) ปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) นำแบบสอบถามไปทดลอง (try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (1990) ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ .98

6) นำข้อมูลการทดลองมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 34 ข้อ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 14 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ที่สามารถใช้ได้จำนวน 48 ข้อ จากนั้นดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 จัดทำแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) แล้วส่งไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

3.2 นำแบบสอบถามที่มีผู้ตอบครบจำนวน 302 ชุด มาตรวจสอบความครบถ้วนเรียบร้อย ลงรหัสในแบบสอบถาม และบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

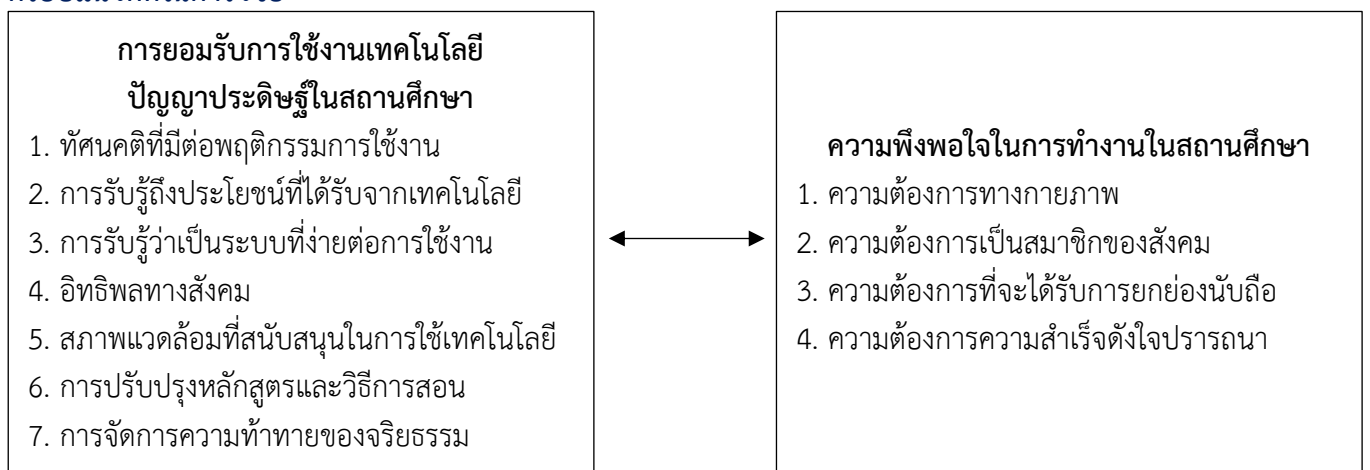
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. การยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู การยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าระดับการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการใช้งาน ($\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.56) รองลงมา คือ ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.44$, S.D.= 0.56) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.03$, S.D.= 0.80) ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ข้อ	การยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการใช้งาน	4.46	0.56	มาก	1
2	ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยี	4.44	0.56	มาก	2
3	ด้านการรับรู้ว่าเป็นระบบที่ง่ายต่อการใช้งาน	4.17	0.70	มาก	6
4	ด้านอิทธิพลทางสังคม	4.27	0.67	มาก	5
5	ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยี	4.03	0.80	มาก	7
6	ด้านการปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการสอน	4.33	0.63	มาก	4
7	ด้านการจัดการความท้าทายของจริยธรรมและความเป็นส่วนตัว	4.40	0.65	มาก	3
รวม		4.30	0.55	มาก	

2. ความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D.= 0.59) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าระดับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความต้องการเป็นสมาชิกของสังคม ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.71) รองลงมา คือ ด้านความต้องการความสำเร็จตั้งใจปรารถนา ($\bar{X} = 4.34$, S.D.= 0.62) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความต้องการทางกายภาพ ($\bar{X} = 4.08$, S.D.= 0.80) ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ข้อ	ความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (n = 302)		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านความต้องการทางกายภาพ	4.08	0.80	มาก	4
2	ด้านความต้องการเป็นสมาชิกของสังคม	4.37	0.71	มาก	1
3	ด้านความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ	4.22	0.66	มาก	3
4	ด้านความต้องการความสำเร็จตั้งใจปรารถนา	4.34	0.62	มาก	2
รวม		4.25	0.59	มาก	

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2

การยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา (X)	ความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา (Y)				
	ด้านความต้องการทางกายภาพ (Y ₁)	ด้านความต้องการเป็นสมาชิกของสังคม (Y ₂)	ด้านความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ (Y ₃)	ด้านความต้องการความสำเร็จดั่งใจปรารถนา (Y ₄)	ความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ภาพรวม (Y)
ด้านทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการใช้งาน (X ₁)	.365**	.515**	.575**	.590**	.599**
ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยี (X ₂)	.375**	.560**	.559**	.609**	.617**
ด้านการรับรู้ว่าเป็นระบบที่ง่ายต่อการใช้งาน (X ₃)	.451**	.506**	.597**	.553**	.622**
ด้านอิทธิพลทางสังคม (X ₄)	.485**	.555**	.626**	.581**	.664**
ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยี (X ₅)	.504**	.466**	.574**	.475**	.602**
ด้านการปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการสอน (X ₆)	.402**	.588**	.597**	.609**	.645**
ด้านการจัดการความท้าทายของจริยธรรมและความเป็นส่วนตัว (X ₇)	.367**	.614**	.577**	.618**	.637**
การยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษาภาพรวม (X)	.510**	.647**	.702**	.684**	.749**

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา (X) กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา (Y)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .01 อยู่ในระดับความสัมพันธ์ปานกลาง ($r = .749^{**}$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการใช้งาน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับปานกลาง ($r = 0.599^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านความต้องการความสำเร็จดั่งใจปรารถนา ($r = 0.590^{**}$)

ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับปานกลาง ($r = 0.617^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านความต้องการความสำเร็จดั่งใจปรารถนา ($r = 0.609^{**}$)

ด้านการรับรู้ว่าเป็นระบบที่ง่ายต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับปานกลาง ($r = 0.622^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ ($r = 0.597^{**}$)

ด้านอิทธิพลทางสังคม มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับปานกลาง ($r = 0.664^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ ($r = 0.626^{**}$)

ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับปานกลาง ($r = 0.602^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ ($r = 0.574^{**}$)

ด้านการปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการสอน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับปานกลาง ($r = 0.645^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านความต้องการความสำเร็จดังใจปรารถนา ($r = 0.609^{**}$)

ด้านการจัดการความท้าทายของจริยธรรมและความเป็นส่วนตัว มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับปานกลาง ($r = 0.637^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับด้านความต้องการความสำเร็จดังใจปรารถนา ($r = 0.618^{**}$)

อภิปรายผล

การยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทัศนคติที่ดีสะท้อนความพร้อมในการเปลี่ยนแปลง บุคลากรในสถานศึกษามีมุมมองเชิงบวกต่อการนำปัญญาประดิษฐ์ มาใช้ แสดงถึงการเปิดใจยอมรับนวัตกรรมใหม่ที่ทัศนคติที่ดีมักเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่จะนำไปสู่การยอมรับและใช้งานเทคโนโลยีอย่างจริงจัง ปัจจัยที่อาจส่งผลต่อทัศนคติเชิงบวก นโยบายภาครัฐที่สนับสนุนการนำปัญญาประดิษฐ์ มาใช้ในการศึกษาการตระหนักถึงประโยชน์ของปัญญาประดิษฐ์ ในการพัฒนาการเรียนการสอนการเห็นตัวอย่างความสำเร็จจากสถานศึกษาอื่น ๆ โอกาสในการพัฒนาควรใช้ประโยชน์จากทัศนคติที่ดีนี้ในการผลักดันการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ อย่างเป็นทางการหรือให้ความรู้เพิ่มเติมเพื่อเสริมความมั่นใจในการใช้งาน แม้ทัศนคติจะดีแต่ต้องมั่นใจว่ามีการสนับสนุนด้านอื่น ๆ ครบถ้วน เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การอบรม และงบประมาณ การยอมรับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในสถาบันการศึกษาได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ รวมถึงการรับรู้ของนักเรียนและครู ความรู้ด้านเทคโนโลยี และบริบทของสถาบัน การวิจัยชี้ให้เห็นถึงความตระหนักและความสนใจที่เพิ่มขึ้นในการใช้งาน AI ในหมู่นักเรียน ซึ่งตระหนักถึงประโยชน์ เช่น การเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคล แต่ยังแสดงความกังวลเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและความไม่ละเอียดอ่อนในแนวทางปฏิบัติทางการศึกษา การยอมรับของครูถูกกำหนดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญโดยความรู้ด้าน AI และความไว้วางใจที่รับรู้ โดยโปรแกรมการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพมีความจำเป็นในการส่งเสริมความมั่นใจในการใช้เครื่องมือ AI ซึ่งสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ตัวแบบ UTAUT2 ยังเน้นย้ำว่าความคาดหวังด้านประสิทธิภาพและอิทธิพลทางสังคมเป็นตัวทำนายที่สำคัญของการนำ AI มาใช้ทั้งในนักเรียนและคณาจารย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cazares (2024) ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับ ความตระหนักและทัศนคติต่อศักยภาพของ AI แต่มีความรู้สึกที่หลากหลายเกี่ยวกับนัยยะของ AI ต่อความเป็นส่วนตัวและคุณภาพการศึกษา ด้านความพร้อมของครูนั้นสอดคล้องกับ Al-Abdullatif (2024) การยอมรับของครูขึ้นอยู่กับความรู้ด้าน AI และความง่ายในการใช้งานเครื่องมือ AI ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาวิชาชีพที่ตรงเป้าหมาย ทางด้านบริบทของสถาบันนั้นมีความแตกต่างในรูปแบบการยอมรับระหว่างสาขาวิชา STEM และสาขาวิชาอื่น ๆ ซึ่งบ่งชี้ถึงความจำเป็นในการใช้แนวทางเฉพาะสำหรับการบูรณาการ AI แม้ว่าศักยภาพของ AI ในระบบการศึกษาจะได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง แต่ยังคงมีอุปสรรค เช่น ความไม่ไว้วางใจและการขาดความรู้ ซึ่งบ่งชี้ว่าจำเป็นต้องมีการพยายามอย่างต่อเนื่องเพื่อจัดการกับความท้าทายเหล่านี้และเพิ่มการยอมรับในสภาพแวดล้อมการศึกษาที่หลากหลาย

ความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความต้องการเป็นสมาชิกของสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรในสถานศึกษามีความต้องการพื้นฐานทางสังคมที่จะได้รับการยอมรับ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของ Maslow (1970) ที่กล่าวว่ามนุษย์มีความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นหนึ่งในความต้องการพื้นฐานที่สำคัญ แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมการทำงานในสถานศึกษาเอื้อต่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน เนื่องจากลักษณะงานในสถานศึกษาต้องอาศัยการทำงาน

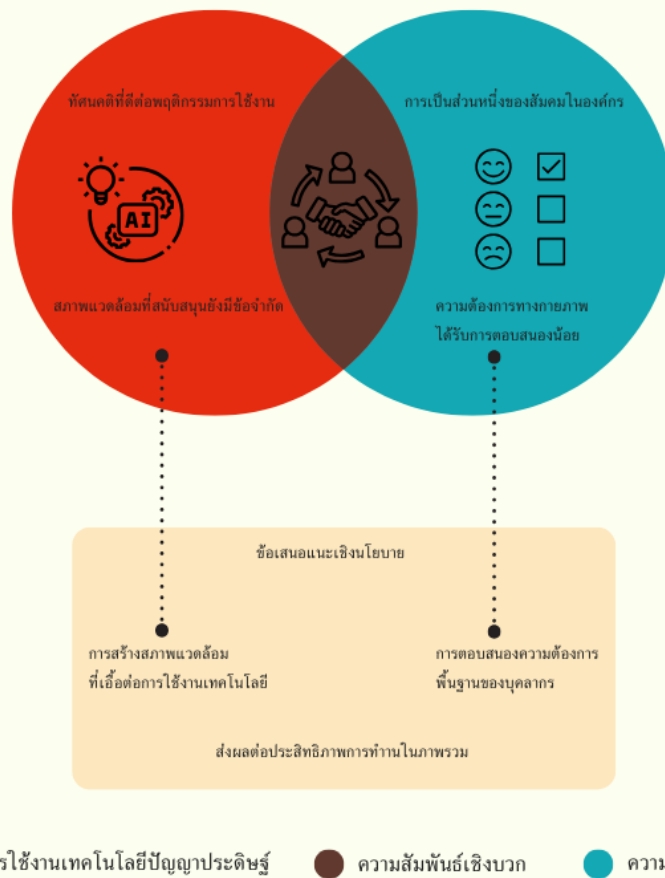
ร่วมกันเป็นทีม การประสานงาน และการสื่อสารระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ คงเที่ยง และ อัญชลี โพธิ์ทอง (2562) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูมีความพึงพอใจในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ วราจกานกุล (2563) พบว่า ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและการได้รับการยอมรับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน จากผลการวิจัยที่สอดคล้องกันนี้ แสดงให้เห็นว่าการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากร และการส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในองค์กร จะช่วยเพิ่มความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาได้

การยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับความสัมพันธ์ปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจากความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) กับความพึงพอใจในงานของสถาบันศึกษามีหลายแง่มุม โดยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ รวมถึงความเชื่อทางการสอน การสนับสนุน และประโยชน์ที่รับรู้ การวิจัยระบุว่าทัศนคติเชิงบวกต่อปัญญาประดิษฐ์ มีความสัมพันธ์กับอัตราการยอมรับที่สูงขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มความพึงพอใจในงานได้ผ่านแนวทางการสอนที่ดีขึ้นและการมีส่วนร่วมของนักเรียน เมื่อบุคลากรในสถานศึกษามีระดับการยอมรับและเปิดใจต่อการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการทำงานมากขึ้น ก็จะส่งผลให้มีความพึงพอใจในการทำงานเพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์สามารถช่วยอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการเอกสาร การวางแผนการสอน การประเมินผล ทำให้บุคลากรสามารถทำงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน ส่งผลให้มีเวลาในการพัฒนาการเรียนการสอนและดูแลผู้เรียนได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ofosu-Ampong (2024) ที่พบว่า นโยบายและทรัพยากรที่สนับสนุนส่งผลกระทบบ่อยอย่างมีนัยสำคัญต่อการยอมรับ AI ของคณาจารย์ โดยอาจารย์มากกว่า 84% แสดงความเต็มใจที่จะผสมผสาน AI เข้ากับการสอนของตน ส่วนประโยชน์ที่รับรู้สอดคล้องกับ Hazaimah & Al-Ansi (2024) พบว่าการคาดหวังถึงประสิทธิภาพที่ดีขึ้นและประสบการณ์การเรียนรู้ส่วนบุคคลช่วยส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกต่อ AI ซึ่งเชื่อมโยงกับความพึงพอใจในงาน ด้านแนวทางการสอนที่ดีขึ้นสอดคล้องกับ Sihan & Ma (2024) ที่พบว่าเครื่องมือ AI สามารถปรับกระบวนการงานบริหารให้คล่องตัวขึ้น ช่วยให้ผู้สอนสามารถมุ่งเน้นไปที่การสอนได้มากขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่ความพึงพอใจในงานที่เพิ่มขึ้น และผลของความสัมพันธ์ จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า AI ส่งผลในเชิงบวกต่อผลผลิตซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับความพึงพอใจในงาน เนื่องจากผลงานที่มีประสิทธิภาพมีส่วนช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เติมเต็มมากขึ้น อย่างไรก็ตามควรคำนึงถึงปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อความสัมพันธ์นี้ด้วย เช่น การได้รับการฝึกอบรมที่เพียงพอ การมีระบบสนับสนุนทางเทคนิค และการมีนโยบายที่ชัดเจนในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้การนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้เกิดประโยชน์สูงสุดและส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาในงานวิจัยนี้ พบว่า เมื่อบุคลากรมีการยอมรับการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มากขึ้น จะส่งผลให้มีความพึงพอใจในการทำงานเพิ่มขึ้นด้วย โดยพบว่าทั้งสองด้านมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านการยอมรับเทคโนโลยีนั้นบุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการใช้งาน แม้ว่าสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนจะยังมีข้อจำกัด ในขณะที่ด้านความพึงพอใจในการทำงาน บุคลากรให้ความสำคัญกับการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในองค์กรมากที่สุด แม้ว่าความต้องการทางกายภาพจะได้รับการตอบสนองน้อยกว่าด้านอื่น องค์ความรู้นี้ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาเทคโนโลยีในสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้งานเทคโนโลยี ควบคู่ไปกับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของบุคลากร เนื่องจากทั้งสองปัจจัยมีความสัมพันธ์กันและส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม ดังแผนภาพต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงาน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า 1) ผลการศึกษาการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การศึกษาการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการใช้งาน รองลงมา คือ ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยี ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยี 2) ผลการศึกษาความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความต้องการเป็นสมาชิกของสังคม รองลงมา คือ ด้านความต้องการความสำเร็จตั้งใจปรารถนา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความต้องการทางกายภาพ 3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับความพึงพอใจในการทำงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการประเมินความพร้อมของบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐาน จัดสรรงบประมาณในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา สร้างระบบการสนับสนุนและให้คำปรึกษาด้านเทคนิคแก่บุคลากร เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการใช้งาน พัฒนาระบบการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

1.2 สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา เปิดใจเรียนรู้และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อย่างต่อเนื่องร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับเพื่อนร่วมงานนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แก่ผู้บริหารเพื่อการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการจริง

1.3 สำหรับหน่วยงานต้นสังกัด จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีให้แก่สถานศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ จัดทำคู่มือและแนวทางการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นมาตรฐานสำหรับสถานศึกษา ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบสนับสนุน พัฒนาระบบการฝึกอบรมออนไลน์ที่บุคลากรสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา จัดตั้งทีมสนับสนุนด้านเทคนิคที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ออนไลน์สำหรับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน พัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในสถานศึกษา
- 2.2 ควรศึกษาพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
- 2.3 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้าน AI สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 2.4 ควรศึกษาผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพมหานคร. (2561). *พฤติกรรมกรรมการยอมรับนวัตกรรม*. สืบค้นจาก

<https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/120514>.

พิชชาพร ดีชู และ ชิมโสมณ วิสิฐนิจิโกจา. (2565). สภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พยาบาล โรงพยาบาลตำรวจ. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*, 11(1), 40-52.

วิไลวรรณ วรางคณากุล. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*, 9(1), 104-118.

สมศักดิ์ คงเที่ยง และ อัญชลี โพธิ์ทอง. (2562). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 30(1), 47-59.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2. (2567). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. เพชรบูรณ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2.

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล. (2563). *การเตรียมบุคลากรภาครัฐให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน).

- Al-Abdullatif, A. M. (2024). Exploring faculty perceptions and acceptance of AI-based teaching assistants: A mixed-methods study in Saudi higher education. *Education and Information Technologies, 29*(3), 2795-2825.
- Cazares, C. (2024). Teacher acceptance of artificial intelligence tools: Examining the role of perceived benefits and concerns in K-12 education. *Contemporary Educational Technology, 16*(2), 1-18.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Hazaimah, W. A., & Al-Ansi, A. M. (2024). Investigating the factors influencing the acceptance and adoption of artificial intelligence in higher education institutions during post COVID-19. *Education and Information Technologies, 29*(3), 2827-2851.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 607-610.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and personality*. (2nd ed.). New York: Harper & Row.
- Oforu-Ampong, K. (2024). Artificial intelligence adoption in higher education: Faculty perspectives on GPT tools. *Education and Information Technologies, 29*(4), 4345-4374.
- Sihan, M., & Ma, W. W. K. (2024). Faculty perspective on the implementation of generative AI in higher education. *Education and Information Technologies, 29*(4), 4023-4044.